

[Aksel Larsen.]

er umuligt for vort Parti at medvirke til dette Lovforslags Fremme. Vi protesterer imod det, og vi protesterer imod, at man samtidig paatænker administrativt at forhøje Godstaksterne og Taksterne for Post, Telegraf og Telefon.

Jeg vil samtidig sige, at Begrundelsen for Lovforslaget i øvrigt forekommer mig mere end tynd. Jeg kan ikke kontrollere, hvorvidt den Beregning over Udgiftsstigningen, der findes i Bemærkningerne til Lovforslaget, fuldstændig holder Stik, eller om der er noget galt med den, saadan som det ærede Medlem Hr. Elgaard syntes at mene. Jeg vil i hvert Fald sige, at jeg ikke bøjer mig for dette ustandseligt fremsatte Krav om, at Statsbanetrafik og Posttrafik under alle Omstændigheder skal betale sig og oven i Købet skal være i Stand til at forrente de i Foretagendet anbragte Statsmidler. Jeg er af den Opfattelse, at Trafikken, Samfærdselen, Samkvemmet i allerhøjeste Grad er en Samfundsopgave, og at man derfor meget vel kan anlægge det Synspunkt, at dette ikke skal drives efter de saakaldte strengt forretningsmæssige Principper, men at Samfundet, der tager sine Penge ind gennem Skatter, maa være beredt til i givet Fald at skyde noget til.

Det Synspunkt anlægges Statsbanerne og Postvæsenet i øvrigt ogsaa ved Tilrettelægningsen af hele Virksomheden. De, der rejser, maa betale, hvad det koster, siger det ærede Medlem Hr. Holger Larsen. Ja, men der er Masser af Statsbanestrækninger, som giver drønende Underskud, fordi der er for lidt Trafik, medens der er andre, som, hvis man kunde betragte dem isoleret, giver et ganske pænt Overskud. Hvis det ærede Medlem Hr. Holger Larsens Princip skal gennemføres, maa Taksterne sættes ulige i Vejret, saadan at Taksterne forhøjes ganske betydeligt paa de Strækninger, der i Øjeblikket giver Underskud eller giver størst Overskud. Saadan er det jo ogsaa for Postvæsenets Vedkommende. Det er en almindeligt kendt Sag, at Postvæsenet giver Underskud i Landdistrikterne, medens det i Bydistrikterne og særlig i København henter et endog meget stort Overskud, som ikke alene dækker Underskuddet fra Landdistrikterne, men ogsaa sikrer, at Postvæsenet som Helhed har et Overskud at notere.

Jeg er ikke af den Mening, at det skal være anderledes. Jeg er af den Mening, at vi maa have saadanne Forhold, at der er Enhedsporto, og at hele Landet bliver be-

jent med Post. Det medfører naturligvis, at København og de tættere befolkede Omraader af Landet kommer til paa en vis Maade at skatte til de mindre tæt befolkede Omraader. Det Princip har man ogsaa hidtil anerkendt i Almindelighed, og saa kan man ikke samtidig hverken fra Statsbaneledelsens, fra Regeringens eller fra den socialdemokratiske Ordførers Side komme og sige: Nej, vi maa have gennemført det Princip, at den, der rejser, maa betale, hvad det virkelig koster at etablere hans Rejse.

Saa er der noget andet. Jeg mener, at Forholdene maa være ved at forskyde sig ganske grundigt for Statsbanernes Vedkommende. Statsbanerne har kæmpet mod en stærk Konkurrence fra Rutebilers og Fragtbilens Side. De har søgt at imødegaa denne Konkurrence ved, lad mig sige velvillig Hjælp fra Regeringens og Rigsdagens Side, saaledes at der blev lagt Rutebiler og Fragtbiler adskillige Hindringer i Vejen. Og de har søgt at imødegaa Konkurrencen ved at træffe Fragtaftaler til nedsatte Takster, af „trafikbevarende“ Grunde, som det hedder. Nu er denne Konkurrence ved at bortfalde. Biltrafikken indskrænkes efterhaanden til et Minimum, og Banerne bliver ene Hane i Kurven. Det maa nødvendigvis bevirke en ganske betydelig Indtægtsstigning, og det synes man slet ikke at have kalkuleret med i de Beregninger, der er foretaget.

Endvidere er det jo saadan, som andre Ordførere før mig har omtalt, at Togenes Antal, i hvert Fald hvad Persontrafikken angaar, er indskrænket ganske betydeligt. Rejsestrømmen er vel ogsaa formindsket en Del, men Antallet af Rejsende i Forhold til Togantallet og den forhaandenværende Plads i Vognene er ganske betydeligt forøget. Statsbanerne byder det rejsende Publikum adskilligt daarligere Bekvemligheder end for ganske kort Tid siden. Det er saadan, at man efterhaanden skal være henrykt, hvis man bare kan faa en Staaaplads i et Tog, selv om man skal paa en forholdvis lang Rejse. Det kan absolut ikke være uøkonomisk for Statsbanerne dette her. Det maa dog bevirke en bedre Økonomi, og ogsaa derfor forekommer det mig, at det er urimeligt at forhøje Taksterne.

Man motiverer bl. a. Takstforhøjelsen med, at der er skabt større Bekvemligheder for det rejsende Publikum. Det er jo ikke sandt. Der var skabt større Bekvemligheder for det rejsende Publikum,